

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a comunicat Guvernului Republicii Moldova cauza Nițu v. Republica Moldova și alte 6 plângeri

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a comunicat Guvernului Republicii Moldova cauza Nițu v. Republica Moldova și alte 6 plângeri.

În fața Curții, reclamantul Nițu este reprezentat de către avocații și juriștii Asociației Promo-LEX.

În cauza Nițu v. Moldova, reclamantul a invocat violarea art. 3 din Convenție prin:

- aplicarea excesivă a forței fizice și a mijloacelor speciale față de un deținut vulnerabil care suferea de anumite tulburări de sănătate mintală;
- absența unui tratament specializat (psihiatric) care ar fi prevenit situațiile în care reclamantul a fost maltratat de gardieni și codeținuți;
- detenția în condiții proaste în sistemul penitenciar național.

Pe parcursul detenției sale, reclamantul era la evidența medicală în sistemul penitenciar cu starea psiho-emoțională instabilă, inhibat emoțional, toleranță scăzută la frustrări, tulburare de personalitate. Pe parcursul detenției sale, reclamantul nu a beneficiat de asistență medicală (psihiatrică) calificată, iar starea sa medicală era ignorată.

Reclamantul a afirmat că atunci când avea stări de

agresivitate, nu era plasat în celule solitare pentru ca să se liniștească, dar în mod intenționat în celule cu alți deținuți. Din cauza stării de nervozitate, care deseori nu era controlabilă, între reclamant și alți deținuți apăreau situații de conflict. Uneori conflictele culminau prin aplicarea ilegală a forței fizice față de reclamant de către deținuți sau a forței fizice și mijloacelor speciale în mod nejustificat și ilegal de către gardieni.

Peste 40 de sancțiuni disciplinare în loc de ajutor medical

Unica modalitate de intervenție considerată oportună de angajații sistemului penitenciar a fost aplicarea sancțiunilor disciplinare în privința reclamantului. În perioada 9 noiembrie 2012 – până în momentul expedierii plângerii la CtEDO, în raport cu reclamantul, administrația penitenciarelor a aplicat mai mult de 40 de sancțiuni disciplinare. Majoritatea din acestea au fost aplicate în legătură cu faptul că reclamantul s-a automutilat sau a fost agresiv.

Administrarea medicamentelor fără acordul reclamantului

În momentele în care reclamantul era agresiv, i se administrau injecții și medicamente, despre care el nu cunoștea și fără acordul acestuia. Reclamantul a declarat că metodele aplicate de administrația penitenciarului nu-l linișteau, ba din contra, acesta devenea și mai agresiv, iar starea sa de agresivitate nu putea fi controlată.

Aplicarea neîntemeiată a forței fizice și a mijloacelor speciale

În situațiile frecvente de agresivitate cauzate inclusiv de lipsa unui tratament medical adecvat, față de reclamant se aplica nejustificat și ilegal forța fizică și mijloacele speciale. În una din astfel de situații, la 26 august 2014, reclamantul a fost maltratat de colaboratorii penitenciarului nr. 9 Pruncul. Reclamantul a fost lovit în spinare cu pumnul, în regiunea feței, dar și a fost călcat în picioare. După ce i-au fost aplicate cătușele de către ofițerul de serviciu, acesta l-a lovit cu piciorul în spate. Reclamantul a expediat

o plângere în adresa Procuraturii Generale în care a solicitat ca să fie pornită o cauză penală în legătură cu comiterea infracțiunii de tortură. La dată de 24 octombrie 2014, de către Procuratura Generală a fost pornită urmărirea penală în temeiul art. 166/1 alin.(2) lit. c) Cod Penal RM. Urmărirea penală a fost exercitată de procuratura s. Buiucani. La data de 22 decembrie 2014, procurorul a emis ordonanța de scoatere de sub urmărire penală a colaboratorilor Departamentului Instituțiilor Penitenciare și clasarea cauzei penale din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art. 166/1 Cod Penal.

Condiții rele de detenție

De asemenea, reclamantul s-a plâns de condițiile proaste de detenție în sistemul penitenciar național, calitatea alimentației, lipsa asistenței medicale și a tratamentului specializat, dar și lipsa unui remediu efectiv la nivel național în legătură cu violarea art. 3 – comisă și în privința sa.

În opinia avocatului Asociației Promo-LEX, Vadim Vieru, *„cazul deținutului Nițu scoate în evidență lipsa unui tratament psihiatric specializat eficient în sistemul de detenție, inclusiv lipsa protocoalelor de intervenție și comportamentul gardienilor cu persoanele suspectate de anumite tulburări psihice. Problema similară a fost constatată și în cazul Brăguță.”*

Odată cu cauza Nițu v. Moldova, CtEDO a comunicat și alte 6 cauze. Reclamanții au invocat în cauzele comunicate violarea art. 2, 3 și 5 din Convenție, după cum urmează:

- cauza Boboc și alții v. Moldova, plângerea nr. 44592/16 – violarea art. 2 sub aspectul investigării decesului lui Valeriu Boboc în custodia poliției în aprilie 2009;
- cauza Levinte v. Moldova, plângerea nr. 12591/15 și cauza Crețu v. Moldova, plângerea nr. 24737/15 – violarea art. 3 sub aspectul investigării ineficiente a

faptelor de maltratare care au avut loc în aprilie 2009);

- cauza Canuda v. Moldova, plângerea 4670/16 – violarea art. 3 și 5. 3 sub aspectul detenției în condiții proaste și prelungirea nejustificată a măsurii preventive de arest în privința reclamantului, chiar dacă acesta suferea de o dizabilitate gravă;
- cauza Povestca v. Moldova, plângerea nr. 33968/16 și cauza Matveev v. Moldova, plângerea nr. 36601/16 – violarea art. 3 sub aspectul maltratării în perioada detenției preventive a reclamanților.

Pentru informații, contactați:

Axenia Chirilov, Ofițer de presă al Asociației Promo-LEX;

GSM: 060 16 83 14;

E-mail: axenia.chirilov@promolex.md.